

ખુની મેના

યાને

બાહાદુરે જંગ.

નાટકના ગાયનો.

છપાવી પ્રસિધ કરનાર

શ્રી સંભુ પ્રસાદ નાટક કંપની

આવૃત્તિ પહેલી પ્રત ૧૦૦૦

સુરત.

“ સરસ્વતી ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ.

સંવત ૧૯૬૩

સને ૧૯૦૭

ક્રીમત બે આના.

૬-૨-૨

જીવરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ

શ્રી સત્સુ પ્રસાદ નાટિક મંડળી.

જુની મેના યાને બહાદુરે જંગની
પ્રવેશવાર હકીકત.

૧૮૩૬

અંક પહેલો.

મંગળાચરણ.

પ્રવેશ ૧—મહાલક્ષ્મી માતાના દર્શન કરવા સર્વે બાળાઓ-
નું આવવું. અને પોતાના કાર્યમાં પાર પડ-
વાને માતાને વીનવવું. માતાનો આશીર્વાદ.

પ્રવેશ ૨—મેના અને તેનો ચાર સરદારજંગ. નેપાળના
રાજા અમરસીંહને ઠાર મારવાનો ઠરાવ.

પ્રવેશ ૩—રંગીલો અને લલીતા. લલીતાને પરણવા સં-
બંધી રંગીલાની સરત—ફારસ.

પ્રવેશ ૪—અમરસીંહનું શીંહના શીકાર માટે જંગલમાં
જવું. પાછળથી સરદારજંગ બંદુક મારી અ-
મરસીંહને ઘાયલ કરે છે. બાદ સરદારજંગનું
નાશી જવું.

પ્રવેશ ૫—લલીતાનો માંદા થવાનો ઢોંગ. રંગીલાનો ગભ-
રાટ હવા બગડવાથી લલીતા માંદી પડી છે.
એમ સમઘેડીને બોલાવી મારે છે. પાછળ-

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૮૩૬

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ખૂબી એના બાટણનાં

ગાથનો

વિષય દી. : ૨૨૪

થી ઘેડા આવવાથી રંગીલાને ઘેડ વચ્ચે મા-
રામારી થાય છે. સીપાઇ બધાને પકડી જમા-
દારને ત્યાં લઇ જવાની ધમકી આપે છે. ઘેડી-
ને નસાડી મુકી રંગીલા પાસે લાંચ માંગે છે.
રંગીલો મને જીન આવે છે એમ કહી તેને
પકડવા જાય છે. સીપાઇ નાસી જાય છે.

પ્રવેશ ૬—મેના અને રઘુનાથ. રઘુનાથનો પોતાના ભાઈ
અમરસીંહ સંબંધી દીલગીરી બાદ તેને મલ-
વા જવું.

પ્રવેશ ૭—કસ્તુરચંદશેઠ. પૈસા કમાવા પરદેશ જાય છે.
શેઠાણીની રજા. અને લવીખ્યમાં પૈસાદાર થ-
વાનો આનંદ.

પ્રવેશ ૮—અમરસીંહની મરણ પથારી. અમરસીંહ પો-
તાના છોકરા બહાદુરની સંભાલ રાખવા ભાઈ
રાઘુબાને લલામણુ કરે છે. બાદ અમરસીંહ
દેવલોક થાય છે. સભાનો અપ્રસોસ.

પ્રવેશ ૯—લલીતાના બાપનો ટેકસીંહ સાથે લલીતાને
પરણાવવાનો સંકેત. રંગોલાની દિલગીરી. પોતે
જાદુગરનો ડાળ ઘાલી મથુરીયાને લાલપરી
બનાવી ટેકસીંહને સતાવવો.

પ્રવેશ ૧૦—મેના પોતાના ચાર સરદારજંગ સાથે મધુપા-
નમાં ચક્રચુર. પરસ્પર પ્રેમ ગોઠડી.

પ્રવેશ ૧૧—લલીતા અને રંગીલાનો હસ્ત મેળાપ. પાંછળથી લલીતાના બાપનું આવવું. તેનો ધિક્કાર. છંબીલો અને રંગીલો એ બેનું સુરાતન. ડાસાનો પરણવાનો ઠરાવ.

ટેબલો.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧—રંભાની દિલગીરી. રંગીલો સરદારજંગનું કાવતરું અગટ કરે છે. રંભાને બચાવે છે. બાળસીંહનો દીલાસો.

પ્રવેશ ૨—રંગીલાનો સરદારજંગને મારવાનો ઠરાવ.

પ્રવેશ ૩—શેઠાણી (કસ્તુરચંદની.) નીંદ્રામાં સુતી છે. ગુલાબસીંહ નામે ચોર ચોરી કરવા આવે છે. પાંછળથી ખ્યારમાં સપડાય છે.

પ્રવેશ ૪—મેના રાઘુબાને બહાદુરને મારવા માટે વંડાવે છે. રાઘુબાની આનાકાની. મેનાનું રીસાવું. રાઘુબાની ધીરજ. રાઘુબા જાય છે. સરદારજંગનું આવવું. મેના બહાદુરને મારવા સરદારજંગને કહે છે. આનાકાની સાથે સ્વીકારકું બાંધે જવું.

પ્રવેશ ૫—લલીતા પોતાના ચાર લખો તથા માડોને ઘર-
માં ઘાલે છે. પાછળથી લલીતાને ધણી રંગીલો
આવે છે. ચારો ઘલતાય છે. બંનેને રુકિયથી
નસાડી મુકે છે. લલીતા સ્ત્રીચરિત્ર ચલાવી
રંગીલાને પોતાની ખબર પડવા દેતી નથી.

પ્રવેશ ૬—મેના રાધુબાને મધુપાન કરાવી ચકચુર કરે
છે. સરદારને મારવા રાધુબા પાસે કરાર લખા-
વી લે છે. ચીડીમાં ફેરફાર કરી સરદારજંગને
આપે છે.

પ્રવેશ ૭—સરદારજંગ બહાદુરને મારવા તૈયાર થાય છે.
રાધુબા બે માફી આપે તો નહિ માફ એમ ક-
હી તેની પાસે લઈ જાય છે.

પ્રવેશ ૮—લખો કરજદાર થઈ ગયો છે. તેથી લલીતા પા-
સે હાર લેવો. રંગીલો આવે છે. લખો આવવાની
વાત ફેરવી નાંખે છે. બાદ જવું.

પ્રવેશ ૯—સરદારજંગ બહાદુરને મારવા રાધુબા પાસે
લાવે છે. રાધુબાનો મેના પર તિરસ્કાર. સરદાર-
જંગને મારવાની તૈયારી. મેના અચાનક
આવી રાધુબાને મારે છે. બહાદુરને મારવા
જતાં બંને મહેલની નીચે દબાય છે. બહાદુર
નાસી જાય છે.

રેખલો.

પ્રવેશ ૧—નિશાપાર બહાદુરની પ્રાર્થના. દિલગીરી.

પ્રવેશ ૨—હંસાનું સખી સાથે બાગમાં આવવું. બહાદુરનું આવી વૃક્ષ પર બેસવું. ગરબો. અચાનક સીંહનું આવવું. હંસાને બહાદુર મચાવે છે. ચંપકસા આવી પોતાને ત્યાં લઈ જાય છે.

પ્રવેશ ૩—શેઠાણીને શુદ્ધાબસિંહની ગમત. ઠસ્તુરચંદનું આવવું.

પ્રવેશ ૪—મેના રામસીંગ દરવાનપર આસક.

પ્રવેશ ૫—ચંપકસેનનો દરબાર. હંસાને બહાદુર સિંહનો હસ્ત મેળાપ.

પ્રવેશ ૬—રંગીલાનો લલીતાપર તિરસ્કાર. લખો રંગીલાને અચાનક ધાયલ કરે છે. પ્રેમનો પસ્તાવો. મેના રામસીંગના ખ્યારમાં પડી છે જોમ બાણી સરદારજીનું શુસ્સે થવું. ને મારવાનો ઠરાવ.

પ્રવેશ ૭—લલીતાને લખો આનંદમાં. રંગીલા, લખાને અને લલીતાને મારે છે.

પ્રવેશ ૮—મેનાને રામસીંગ આનંદમાં. સરદારજી જોઈ શુસ્સે થાય છે. સરદાર બંનેને મારે છે.

પ્રવેશ ૬—રંગીલાનો શ્રી બતપર ધિક્કાર.

પ્રવેશ ૧૦—સરદારજંગની સભા. રંગીલાએ બલીતાનું ખુ-
ન કર્યું માટે બોલાવવો. ફાંસીની સજા. રં-
લા ત્યાં તેના પુત્રને કેદ.

પ્રવેશ ૧૧—બહાદુર લશ્કર લઈ સરદાર સામા જવાની
તૈયારી કરે છે.

પ્રવેશ ૧૨—બહાદુરને સરદાર વચ્ચે લડાઈ. સરદારજંગ
મરે છે. જંગલ બહાદુર રાજ સભા. બહા-
દુરનો રાજ્યાભિષેક. સર્વનો મેળાપ—આનંદ.

સમાપ્ત.

પાત્રોની સમજ.

પુરૂષ વર્ગ.

અમરસિંહ.....નેપાળનો રાજા.

રાધુબા.....અમરસિંહનો બાઈ.

સરદારજંગ..... અમરસિંહનો સેનાપતિ.

બહાદુરસિંહ }
બાળરાજા }અમરસિંહના પુત્રો.

રંગીલો.....અમરસિંહનો નિમકહલાલ નોકર.

ટેકસિંહ.....સરદારજંગનો સાળો.

ચંપકસેન.....રાજા.

લખો }
માડો }લલીતાના ચાર.

શુભાબસિંહ.....ચાર પાછળથી લલીતાનો ચાર.

પ્રધાન. શેઠ. સિપાઈ વિગેરે.

સ્ત્રી વર્ગ.

મેના.....રાધુબાની સ્ત્રી.

રંભા.....અમરસિંહની સ્ત્રી.

હંસા.....ચંપકસેનની પુત્રી.

લલીતા.....રંગીલાની બીજી સ્ત્રી.

સાહેલી. દામ્ત્રી. વિગેરે.

ખુની મેના ચાને બહાદુરે ગંગ નાટકના ગાયનો.

(૧)

સુત્રધાર—મંગળ સ્થામ પરમાનંદ
જય જય શ્રી નંદન નંદ
અચ્યુત અગમ મદનમાર
મુનીમન રંજન સાર સાર મંગળ
શયન સાર ક્ષીર સાગર
કર મુકુંદ વાર વાર મંગળ

(૨)

બાળાઓ—સાહે કરે માલક્ષ્મીમાત જોડીએ હાથ કાંલલી બાત.
દર્શણ દીયો વીનવીયે, જગત જનુની આપનેરે.
સાખી.

સરસ્વતી—બાળાઓ કલ્યાણ થાવ કામ થાશે સીધ.
આશિશ આપુ એટલી પામો સમ્રાજી નીધ.

બાળાઓ—કલબુગમાં હો સાક્ષાત નમીયે સંધાત
અખીલ ગુલાલ ને પુણ્ય વધાવો સૌ સંતાપનેરે સા.

(૩)

બાળાઓ—મગન મગન બની જરાને જમાવો, મોન કીર્તી વધાવો.
મગન
માજ દિવસ અતી આનંદ પ્રસરાયો જીમંગ જીમંગ
રંમ રામ મધાવો મગન

જેય જેય ખાળીમાં દીનની દયાળી વિન્ય વિન્ય પ્યાર
અંહી ફરકાવો મન

(૪)

મેના—આવો આવો લાવો લાવો આ રદયમાં જવાળા પ્રગટી
પ્યારા ખુઝાવો.

સરદારજંગ—વાલી રસીલી મોહનારે સીદને અકળાએ.

મેના—જાઓ છકેલા મને ના બોલાવો.

સરદારજંગ—શું આભાવો મને ના બોલાવો.

મેના—આ રદયમાં જવાળા પ્રગટી પ્યારા ખુઝાવો આવો.

(૫)

રંગીભો—લલીતા કેદી મળેનાર રંગીલો હું હું ભરથાર

મળવાનો કીધો વાયદો લલીતાએ આજ

હાય લલીતા, વોય લલીતા પ્યારી લલીતા વાલી લલીતા
લલીતા

અંદા ધસ્કીટાપટ થઇ આવ્યા છે. લલીતાને કાજ

હાય લલીતા વોય લલીતા પ્યારી લલીતા વાલી લલીતા
લલીતા

(૬)

લલીતા—જાંજર જોશે પગના ઝુમણા નવી ફેસનના.

વળી એરીંગ જડેલાં હીરાના જાંજર.

મને અંગડી સોનાની ઘડાવો માંહી ચુની હીરાની જડાવો.

સાડી લાવો પોલકાં સીવડાવો.

રંધીભો—તુને અંગડી સોનાની ઘડાવું રે માંહી ચુની હીરાની જડાવું.

સાડી લાવું પોલકાં સીવડાવું.

લક્ષ્મીતા—પાલવાપર જવ મોટરકર તું લઈઆવ તેમાં મને ચિહ્ન.
હુતો ચાલું ધીરી ચાલ અરે જવ જવ જવ.

રંગીલો—ચલાવ ચલાવ એ છોકરા ક્યારાઈ મઈશ—ચલાવ મોટરકર.
આવે છે બેસી જળ તું જળ ધરીનેરે તું ધ્યાન,
લક્ષ્મીતા—મને ખંડી.

(૭)

અમરસીંહ—સીંહ આવે છે બિછળતો મોડીએ ફાળ ભરતો
હવે નથી એ છેટો થાઓ સર્વે હુસીયાર

સીપાઈ—છીએ સર્વે તૈયાર નહિ ડરવાના લગાર
આવવા દીયો આવવા એક પલમાં છે મરનાર

(૮)

લક્ષ્મીતા—હું નાજીકડી વળી લટકાળી મટકાળી ચટકાદાર
રંગીલાને હું પાણી ભરાવું થઈ કરી સરદાર હું.
આજ આવે તો રીસાઈ બેસું જોઈ તેના હું ધ્યાર.
પજે લગાડું ને રોવરાવું કઈં ધણો લાચાર હું.

(૯)

દેડ—મારી નાંખુ આજે છોડું નહિ હાંને મારે મારી બાઈડીને.
રંગીલો—મારી નાંખું આજ છોડું નહિ ઉતાઈ તારી લાયરીને

દેડ—દોડો દોડો હપાઈ હાળ મરી ગયો.

રંગીલો—કેમ જહનમમાં તું ન ગયો.

સીપાઈ—કેમ કરો છો મારામારી.

દેડ—માર માર્યો હેઠળએ બહુ ભારી.

સીપાઈ—કમ્મકતી આવી છે તમારી ચાલો બંને જમાદારની બેઠે
મારી નાંખું

(૧૦)

શેઠાણી—આવજો વેલા તમે શેઠાણ વેપાર કરીને

કસ્તુરચંદ—હાંહાં વાહ વાહ અરે આવીશ વેલો ગામથીરે

પૈસા એકઠા બહુ કરીને અગડમ બગડમ વાળી જાટા

ધુતીશ બંધાને

શેઠાણી—આવજો-એથી આપણા ગામમાંરે સુખ દુનીયામાં લઈશું.

લાહવો વિચાર મનમાં લઈને હમો સુખે રહીશું આ.

(૧૧)

લાલપરી—આજ છેલ છોગાળારે પાંચે પકવાનથી જમાડું

હારે તેલ અંગે ચોળીને નવરાવું. આજ.

ટેકસીંહ—વાહવા ઓ વાહવા લટકારી નારી

લાલપરી—જી પ્યારી તમારી હું છું આભારી.

ટેકસીંહ—હવે ચાલીયે.

લાલપરી—નાથ ખભે ઝાલીયે હાંજી મારા લટકારારે.

(૧૨)

મેના—આનંદ આનંદ અંગ અપાર

આવીન વળી અમરસીંગ સરદાર આનંદ

પહેલાં કઢાવું રાણી રંભાનું નામ

રહેવા ના દંડો નેપાલનું નામ આનંદ

આવે પ્યારે રંગે ભોળાવું

સ્ત્રીચરીત્રથી કામ બનાવું આનંદ

(૧૩)

મેના—આજ કપટ તણી હું આજ ખીછાવું.

સરદારજંગને હું લટ બનાવું. આજ

પાંદિ મધુ પ્યાલી મુજ આય ધાલી
 રંજે ચડાવી જોખનીયે ઝુલાવું આજ
 લટકો ને મટકો ને ચટકો બતાવી
 ગળે હાથ નાખી મીઠાં ભોજન જમાવું આજ
 (૧૪)

મેના—લીયો લીયો છખીલા ચ્યામ પ્યાલી પ્રેમ તણી
 સરદારજંગ—લાવો રમણી.

મેના—લીયો—લીયો મતવાલા લટકાળા છોગાળા
 સરદારજંગ—વાલી નવોઢા છો રમણી લીયો.
 (૧૫)

સરદારજંગ—રીસા ના ઘેલી રીસા ના ઘેલી છો જહાલી રંગતણી રેલી.
 મેના—જઓ જઓ મને નહી બોલાવો.

સરદારજંગ—અરે વાહ વાહ વાહ રીસાના.
 મેના—ભોળીને નહી સતાવો.

સરદારજંગ—અરે વાહ વાહ વાહ રીસાના
 મેના—આ ચાલી આ ચાલી આ ચાલી રીસાના
 (૧૬)

લલીતા—છું ગુલલાલા નવેલી સાંભળને તું બેની
 વળી જોખન ખીલ્યું જાણે કલી
 હંસણી સરખી ચાલ છે મારી
 છું માયા મોહનને નીહાળી
 મોટા ભુપ ગયા કંઈ ઢળી ઢળી. છું

રંગીલો—આહાહાહા.

ખીલો—વાહ વાહ વાહ ...

લલીતા—છું.

(૧૭)

રંગીલો—કપટીથી દુનિયાં લોભાય યાર ભલી બાજુ ખેલાય
અતી આ ડંકા બજાય.

પોલી વેણુ વાગે છે, પોલી ઝોંસી વાગે છે.

પોલો તંબુરો વાગે છે, પોલો સાજ ગાળે છે.

પોલમપોલા સઘળે ગડબડ ઘોલા સઘળે કપટી.

અંક ૨ જો.

(૧૮)

રંભા—પ્રાણુ પતિ ગયા છોડી હાયરે પ્રથમ મુજ નહી પડી કાયરે.

દુઃખ આવી પડયું કહુંકયાંયરે વિયોગ આપનો બળે છે લાયરે.

દિવસ દોયલા કેમ બનયરે પ્રભુ તુજ ઘેર આવો ન્યાયરે.

(૧૯)

બાળસિંહ—કેમ માતા મારી રહે છે, કોની તું ખીક ધરે છે

તારં જે જે નામ લીયે તો તેને માઈં ઠાર

સીંહણ સુત કેમ રેહશે માઈં આ તલવાર કેમ.

(૨૦)

ગુલાબસીંહ--રહું છું શેરમાં ફરું આનંદમાં ચોરીનો ધંધો છે મારો

જાહેર જગમાંય

લુટી ખુટી ધન લઈ આવી બેસુ ધર માંય

જો સુખેથી નહિ આપે તો ઠાર ફરું પલમાંય.-રહું છું.

(૨૧)

શેઠાણી—કરીએ મોજ પ્યારા મન માઈં હરનાર

ગુલાબસીંહ—વાહવા વાહવા આવીશ રોજ રોજે

મારીશ મોજ અન્ને

શેઠાણી—કરોએ મોજ પ્યારા મન માઝં હરનાર
 પ્યારા સુંદરી હાજર છે હજર વાર
 મુલાખસીદ—ત્યારે રોજ આવીશ હું તમારે દુવાર
 શેઠાણી—રંગ જમાવો
 મુલાખસીદ—સંગ સોહાવો
 શેઠાણી—વચનજ મચ્છું.
 મુલાખસીદ—પ્રેમીજ એક છું. વાહવા વાહવા
 શેઠાણી—કરીએ મોજ પ્યારા મન માઝં હરખાય

(૨૨)

મેના—છોડો છોડો જીવીલા હાથ જાણ્યાં મેં તમને નાથ
 મુજ ભોળીને સીદ ભરમાવો.
 રાધુખા—દીલ કરીયે નહિ આવું કાચું.
 મેના—હું મેલે કદી નહિ આવું
 રાધુખા—આ બોલે છે શું.
 મેના—સત કહું છું છું જાઓ નાથ રહો તેનીજ સાથ—મુજ

(૨૩)

મેના—વેલા વેલા આવજો બહાલા છો મારા હૃદયના હાર
 હારે પ્રીતમ છો મારા હૃદયના હાર.
 સરદારજંગ—બોલ તમારા કાલા કાલા મારો નહીં આંખડીના માર
 હારે પ્યારી મારો નહીં આંખડીના માર
 મેના—વેલા મળજો જલદી વળજો જુલાબી રદયે મોઝાર
 હારે પ્રીતમ જુલાવી રદય મોઝાર
 સરદારજંગ—ઝટ આવીશ ઘેલી ચતુરા છો મુજ પ્રાણ આધાર
 હારે પીયારી છો મુજ પ્રાણ આધાર.
 મેના—વેલા વેલા.

(૨૪)

લક્ષ્મીતા—હું લક્ષ્મીતા મદમાતી વળી સતીઓમાં પંકાતી
 હાથમાં માળા લેતી વળી લકતાણી કેવાતી
 મારી હંસણી સરખા ચાલ વળી નાગણુ સરખા ચાલ
 ગોરા ગુલાબ સરખા ગાલ મારી અનાર સરખી છાતી
 વળી સતીઓમાં પંકાતી મળે મને સોખીલો લાલ
 રાખું હૈયા કરીને હાર નથી પીડા આ સહેવાતી. વળી.

(૨૫)

રંગીલો—લલે ને માણસ વાતું કરે આપણો મેલ એ ધોયા કરે.
 સતી સાધવી તું છે મારી લલેને માથું કુટી મરે આપણો.

લક્ષ્મીતા—હવે ખરાખર મારા લટકાળા સ્યામ.

રંગીલો—છે મારા સુખનું આરામ છે કોઈની આવી રૂપાળી

લક્ષ્મીતા—કેવા દીધા બનાવી.

રંગીલો—ચાલો લટકેથી ધીરે ધીરે.

આપણો.

(૨૬)

મેના—પીયો પ્યારા પ્રિતમ મધુપાન મંજરાર

બધી જીંદગીનો યાર મધુપાન સાર સાર

લીજીએ પ્રેમ જામ અંતરને શાંત કરે

જિમંગ રંગે વહેશે સદા પ્રેમ ઝરે

રંગીલા રસીલા છપ્પીલા દીલદાર

પીયો.

ગૌવન ગુલાબને મધુપાનનું સીંચન તો કરે

મુખડું ગુલાબસમ ગુલાબી રંગે ખુબ ભરે

આ ભયરી તમ ઉપર ગુંજરશે અપાર

મીયા.

(૨૭)

મેના—રસીક સહુણા મારા પ્રેમના પરોણા જેને દરસન તન-
મન રામરામ દરસન તનમન સમ રામ.

સરદારજંગ—મધુરી મધુરી પ્રીયા પ્રેમની છે મધુરી રત્નેહ્યાણુ પ્રેમ ધ-
રી પ્રીય રામ રામ, પ્રીય રામ રામ.

મેના—દરશન તન મન રામ રામ રસીક.

સરદારજંગ—ધાર્યું હશે કમળા કાંતે.

મેના—આવી મળજો એકાંતે શું ત્યારે ચંદ્ર કુમુદને ટપળાવશે

સરદારજંગ—નાના ભગવટ ભેટો કરાવશે. રામ રામ મધુરી.

(૨૮)

સરદારજંગ—દીધેલી ધસ્કામત મારી જલદા દે બહાદુર તું
લીધા વગર નહી જવાનો માટે તુંજને કહું છું છું
મરતાં પેહેલાં ખબર હોત તો હું તને શું કામ દહું
નહી આપે જો બહાદુર મુજને તો હું તારો જન લહું.

(૨૯)

સંભોતા—ઘેલી કાઠી છે છેલા મુજને કામણુ કરી.

બાણુ મારો મા છેલા નેણુ ભરી ભરી ઘેલી.

ગાલ ગુલાખીયા અધરામૃત ધ્યો વાલા

કાચી કેરીને કરી પાકી ધરી ધરી ઘેલી.

ચાલોને માલોને યોવન બગીચે

બાગ્યો પ્રેમ કાંટો હુંતો ગાઇ મરી ઘેલી

પ્રેમ સળગે છે હવે હળવે હળવે આલોને

વાંચ્યો પ્રેમ કાંટાની આ વેદના ભારી ભારી ઘેલી.

(૩૦)

બહાદુર—આવો કેવો સંકટ સમય પ્રભુ
 બહાસાં હતાં તે વેગળાં બેઠાં માથે પડ્યું દુઃખ ભારી આ.
 જાએ આભ ને નીચે ધરતી હે પ્રભુ લેને હગારી આ.
અંક ૩ ભે.

(૩૧)

બહાદુર—કયો છે દુઃખી ભારી હાલત આશી ભારી
 પ્રભુ કળા છે ન્યારી કરું કયાં ભાચારી
 સાખી.
 મા તું પણ મુજ ગુમ થઇ મુજ જીવન જનીતા.
 નાનો ભાઈ પણ કયાં ગયો મેળવ તું દાતાર.
 ભુખે ચડે છે ખાલી કાંટા ભોકાય ભારી
 મુઘી ભુલ્યો છે સારી અન્યાય ઘેર તારી

(૩૨)

હંસા—સાહેલી ભારી ચાલો ભટકાળી પ્રેમ ધરીને જગતજનુની
 વીનવીયે.

સાંત કરનારી અખે જ્યકારી સર્વે મળી તેને નમીચી.

દાસીચી—મોગરો કેતકી ચંપો કેવળો પુરુષ માળ હસ્તે ધરીયે
 ગુલાબ આદી ચંદન સુગંધી દમાળુ માતાને વધાવીયે
 ભટકો ને મટકો ને ચટકો કરીને મનવાંછીત ફળજીવ ભાઈએ
 સાહેલી.

(૩૩)

હંસા—હાય આ દરદે જીવ મુંઝાયે આ રદયમાં કાંઈ કાંઈ થાએ
 ઢોડો ઢોડો સખીયો ભારી વાગી અનજ્ય કટારી

આ ઠેલેજી અળી મરમ થાયે અનંજે ઘેલી કાધી
 સુખ સુખ હરી સીધી ન જાતાવ પડું છું તારે પાય હાય.

(૩૪)

મર્વ ઠાસીયો—વાલી વસંત વરમાળીઓ વરમાળી સમ લોભાવે સંગી
 સુખ પાવે

કૂક કોયલડી કદમ ડાળ ચડી વીરહ શીત વેણુ લ-
 લચાવેરે સંગી સુખ પાવે

સાખી.

વસંત વર વીલસી રહ્યો કોયલ કરે ઠેલોલ.

સુરભી સીતલ દેવી જે હસીત બોલે મોર.

રંજે ખેરંગી સણુગારે સોબીતો સખાની સંગે.

એવા તંબોળ ગુંગર મોર મધુગર મધ મદ રંજે.

ધેલુડી ઘેલછા લાગીરે લલુલતા લલનાના દુભાવે સંગી

સુખ પાવે વીરહને રોવણવેરે દુઃખમાં દુખાવે સંગી

(૩૫)

બહાદુર—તુંતો રૂપાળી પ્રાણુ છોટી ચીતમાં ગઇ

હંસા—કુંતો સદાની દાશી મારા પ્યારાની થઇ

બહાદુર—વાહવાહ રસીલી રનેહ નદી રહીશી વહી

હંસા—પીયુ નદીને મેઘ જર ઉપર રહી

બહાદુર—હિંચી લેર છુટી સેર છલખલ છખીલી

હંસા—અહુ બોલાવા બોલાવણી કેવી રસીલી, સાણુ બોડા
 થાઓ વાલા.

બહાદુર—સાણુ બોલ બોલે કાલા.

હંસા—ઝાય મા કેવા પુતારા કામણુગારા ઠમારા

બહાદુર—સાખામ,

વાહ.

તુંતો.

(૩૬)

ગુલાબસીંહ--બોલો બોલો પ્યારી જન જરા બોલી તો બ્રતાવ

શેઠાણી--અરે જવ છે જવ મને વધુ ના સતાવ

ગુલાબસીંહ--માર કહ્યું વાલી માન

શેઠાણી--અરે ના ના ના ના ના.

ગુલાબસીંહ--કે તો અર્પું હું તો જન.

શેઠાણી--અરે ના ના ના ના ના.

ગુલાબસીંહ--સુંદર દાગીના પહેરાંડિ

શેઠાણી--અરે હા હા હા હા હા.

બોલો.

(૩૭)

શેઠાણી--પ્રીતમ મુજ પ્રાણ આધાર

શેઠ--વારી જહિં છખીલી નાર

શેઠાણી--રસીક મારા રદયના હાર

શેઠ--અચુકડી આવે બહુ પ્યાર.

શેઠાણી--વેદેશા જહને આવ્યા પ્યારા ખુશી થાકિં દીલમાં મારા.

પ્રીતમ.

(૩૮)

મેના--પ્રીતડી પરદેશીની કરવી નહિ જય આ.....લી.

લગાડે નેહ પછી રોવરાવે જય આ.....લી.

સાખી.

ઉનાળાનું માવડું વીવા વીનાના ખીત

પ્રેમ વીનાનું પરણવું એવી પરદેશી તણી પ્રીત

મરે પાછળથી બાળા મરને ઘેલી બે.....લી.

સાખી.

પ્રીત પ્રીત સા કા કરે એ પાઠ મથી સહેલ
કહે વીઠલ પીયુડા પ્રીત પાણીની રીત
ખરે પાછળથી પેલાં લાગશે વાલા વા.....લી પ્રી.

(૩૯)

રંગીલ—જગતમાં લાઘ પ્રીતડી કરસો નહી કોઈ
નારીનો નેડો સોમલ ખાધેલા જેવો
તમને મુકીને એ બીજાને જશે લાઘ
નાગણથી છે એ સવાઈ જગતમાં
સીસ કાપી દીઓ જોળામાં એને લાઘ તો પણ બીજે
જનારી જગતમાં

(૪૦)

સરદારજંગ—ગજબ થયો ભારીરે પ્યાર પલટ્યો કપટી મેના
ધીક છે તારી ચારીરે ગજબ
ખને કાગડી હંસની જેવી ફરીને બગડશે કદી ન
મુઝરશે.
આખર દુરાચારીરે ગજબ.
જેહું નજરે દુષ્ટ નારી વાત જો ખરી પડે વ્યભી-
ચારી તે ઠરે.
મારું ખંજર કારીરે ગજબ.

(૪૧)

લલીતા—જુ ભોગી ભમરની લાલચુરે હું માલચુ.
રંગીલા જેવાને રમાડું જુ સોહાગણુ.
એક નચાવું બીજાને ભમાવું તોજાને હું અગુઠો બતાવું.

રંગીલાને હુ રોવરાવુંરે.

છું માલણ.

દરજણુ જવું સતી કહાવું ધરમાં પ્રતીવતા થઈ જવું.

લલ લલાને પાણી પાજીરે.

છું માલણ.

(૪૨)

લખો—છો મારી દીલ જનરે છો મારી દીલજન

લલીતા—ભુલાવ્યું મારું લાનરે ભુલાવ્યું મારું લાન

લખો—જમશું રમશું આનંદ કરશું

લલીતા—અધરામૃતનું વારી પીશું.

લખો—તું રાધા હું કાનરે

છો.

(૪૩)

મેના—જાજે નહિ પ્રીત લગાડી મુને વાલા

રામસીંગ—મેના તારા નામની લીધી છે માળા

મેના—છો મારા રસીક લટકાળા

રામસીંગ—ચુમંદ દે પ્યારી

મેના—ગઈ છું વારી જાણ્યા જાણ્યા મેં છેલ લટકાળા

રામસીંગ—આવો અહીં પાઓને પ્રેમના પ્યાલા

છો.

(૪૪)

રંગીલા—ધીક ધીક તને ધીકાર છે ભુંડી તને ધીકાર છે

જા હીણી ગમાર કાઢો નહી વિચાર

હાથે કરી અસાર તેં જાંદગી પસાર

કાઢો નહી વીચાર થઈ તું ખુવાર

ધીક.

ધીક.

ધીક.

(૪૫)

બહાદુર—સુરવીરો રણુ ધીરો લઈ તીરો બળ વીરો સજ્જને સંહારો

કર લઈ તરવાર

સીપાઈઓ---પાપીને પોંચાડો પાર પાર દુશ્મનને કરો ઠાર ઠાર.
સુરવીરો.

(૪૬)

શ્રવે---આજ દીન આનંદ ન ઉરમાં સમાય
હરખાય મલકાય મન સુખ સમાય આજ.
તનની મનની જનની ખુબ ખુબી ન્યારી જણાય આજ.

